

մտաւ միանգամայն, եւ երբ արշալոյսին հետ արթնացաւ, դիմեց դահլիճը, տեսաւ, որ Թեոդորոս արդէն չի կար: Սպասաւոր մը թուղթ մը տուաւ իրեն, որ չի լուսացած՝ սուրհանդակ մը բերած էր Թեոդորոսի, եւ որովհետեւ հրաման էր ո՛ր ժամանակ լինէր ամէն լուր իրեն հաղորդել ընդհատ, թիկնապահքը մտեր էին սենեակը եւ աւեր էին թուղթը. Թեոդորոս շուտ մը սպառագինեալ հեծեր էր երթալու եւ Սուրբնի սպասաւորաց մէկուն տալով իր ընդունած թուղթը, մեկնէր էր: Սուրբն կարդաց այդ համառօտ նամակը.— Ատոմ Շահունի առ Թեոդորոս Ռշտունի. «Գիտութիւն լիցի, Յայոց զօրավար, որ յունաց բանակը կը մտնէ մէկ կողմէ, իսկ արաբքը երկու զունդ բաժնուած, մէկը Երասիս անցեր է ի Նախջուան, միւս Արտագ մտեր է»:

Վայրկեան մը մտածեց Սուրբն եւ գնաց զգեստները հագաւ, երբ Գրիգորի ուղղուեցաւ՝ տեսաւ քոյրը, որ զինքը դիմաւորեց, եւ քաղցր ժպտով երկու ձեռները տարածելով՝ թող չի տալով, որ առաջ անցնի՝

— Ո՛չ,— ըսաւ,— Գրիգորը թող որ հանգչի:

— Բայց դու չես գիտեր, որ Թեոդորոս գնացեր է արդէն:

— Ինչպէ՛ս չեմ գիտեր, ես տեսայ նորա երթալը. բայց իմ գաւակս Յայոց զօրավար չէ, պէտք է որ հանգչի՝ քուն լինի եւ այս տարիքին մէջ զօրանայ:

— Ահա՛ կանանց ամենէն լաւը,— գոչեց Սուրբն.— եթէ ձեզի թողուի տղան ճգնաւոր, վարդապետ, շատ-շատ թուլամորթ կաթողիկոս մը պիտի ընէիք... Գիտե՞ս ի՞նչ ժամանակի մէջ ենք, գիտե՞ս թէ վաղը ի՞նչ կրնայ հասնիլ գլուխնիս, ո՛չ դու միայն այն կը մտածես թէ Գրիգոր աչքեդ չի հեռանայ, անհանգիստ չլինի, իւր ամէն կամքը կատարուի: Բայց ես կը մտածեմ, որ Գրիգոր իր խելքով, իր գիտութեամբ ոչ միայն Վարդանաբերդ նստի, Կոզովիտ եւ Բագրեւանդ կառավարէ մօրը պէս եւ մօրը պէս գոհ ընէ այդչափ ով գամենքը՝ նաեւ Թեոդորոս Ռշտունին, այլ ես կ'ուզեմ, որ լինի աւելի քան այս Ռշտունեաց Տերը թէ հոգուով եւ թէ մարմնով, ես կուզեմ...

— Գիտեմ քու ամէն զրուցելիքներդ, շատ իրաւունք ունիս, բայց դու այնչափ բարձր կը խօսիս, որ Գրիգոր կրնայ զարթնուլ, ե՛կ իմ սիրելի եղբայրս, եւ ինչ որ պիտի խօսիս իմ սենեակս խոսէ:

Այս ըսելով այդ գեղեցիկ կինը առաւ քաղցր բռնութեամբ եղբօրը ձեռքը եւ տարաւ սենեակը նստեուց. դիմացը կանգնելով եւ ձեռքերը կուրծքին վրայ ծալլելով: